

Regelverk for tilskuddsordning:

Psykisk helse og livskvalitet - kjønns- og seksualitetsmangfold (lhbt+)

1. Mål og målgruppe for ordningen

Det overordnede formålet er å bidra til god psykisk helse og livskvalitet uavhengig av seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og kjønnskarakteristika, og mer likeverdige helse- og omsorgstjenester for grupper av befolkningen som bryter med normer for kjønn og seksualitet (lhbt+ befolkningen).

Delmål for tilskuddsordningen:

- Fremme kunnskap og økt bevissthet om kjønns- og seksualitetsmangfold, slik at personer som bryter med normer for kjønn og seksualitet kan leve åpent, uten å bli utsatt for diskriminering eller sosiale sanksjoner
- Kartlegge, utvikle og formidle kunnskap om lhbt+ befolkningens psykiske helse og livskvalitet, og/ eller på tvers av ulike minoritetsmarkører (interseksjonalitet)
- Sikre representasjon av lhbt+ befolkningen i brukermedvirkning i helse- og omsorgssektoren, med særlig vekt på tjenesteområdene psykisk helse, rus og vold
- Øke kunnskap og bevissthet om kjønns- og seksualitetsmangfold, interseksjonalitet, og ivaretagelse av lhbt+ befolkningens behov i offentlige tjenester
- Bidra til bedre livsbetingelser for lhbt+ befolkningen, redusere marginalisering og minoritetsstress og utjevne sosial ulikhet i helse

Målgruppen er personer som bryter med normer for seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og kjønnskarakteristika og deres nærmeste, samt ansatte i offentlige tjenester og befolkningen for øvrig.

For å få en samlet tiltaksportefølje som favner kompleksiteten i feltet, kan Helsedirektoratet i utlysningen velge ut delmål og undermålgrupper innenfor regelverket som gis prioritet i den årlige søknadsbehandlingen.

2. Kriterier for måloppnåelse for ordningen

Med utgangspunkt i fastsatte mål for ordningen skal Helsedirektoratet rapportere tilbake til Helse- og omsorgsdepartementet om oppnådde resultater. Måloppnåelsesvurderingen vil baseres på en skjønnsmessig vurdering av tilskuddsmottakernes rapportering og eventuelle andre kilder sett opp mot følgende kvalitative og kvantitative indikatorer:

- Endringer i subjektiv livskvalitet i lhbt+ befolkningen – SSBs livskvalitetsundersøkelser
- Omfang av psykiske plager og lidelser, vold og rusbruk i lhbt+ befolkningen
- Brukerundersøkelser eller data om likeverdige helsetjenester
- Endringer i befolkningens holdninger til lhbt+personer [Holdninger til lhbt+personer \(bufdir.no\)](https://bufdir.no/holdninger-til-lhbt-personer)
- Holdningsundersøkelser blant ansatte i helse- og omsorgstjenestene
- Kvalitative og kvantitative data om opplevd diskriminering og hatkriminalitet [Diskriminering, hatkriminalitet og hatefulle ytringer \(bufdir.no\)](https://bufdir.no/diskriminering-hatkriminalitet-og-hatefulle-ytringer)
- Resultater fra eventuelle brukerundersøkelser, evalueringer eller andre forskningsprosjekter utarbeidet av tilskuddsmottakere

3. Hvem kan få tilskudd

- Kommuner
- Fylkeskommuner
- Interkommunale selskaper
- Statlige foretak (f.eks. RHF/HF)
- Frivillige og ideelle organisasjoner (herunder stiftelser)
- Universiteter og høyskoler
- Bedrifter
- Søkere utenfor Norge (f.eks. internasjonale organisasjoner og EU)

Tillegg og presiseringer:

Frivillige organisasjoner må ha en ideell målsetting og driftsform (ikke kommersiell) og være registrert i [Frivillighetsregisteret](#) på søknadstidspunktet. Universitet og høyskole må være registrert som universitet eller høyskole i Brønnøysundregistrene.

Hvis det er flere som skal samarbeide om et tiltak skal én stå som søker på vegne av fellesskapet. Det er søkeren som står økonomisk og administrativt ansvarlig overfor Helsedirektoratet.

4. Søknaden skal inneholde

- Søkerens mål med tilskuddet
- Prosjektbeskrivelse/beskrivelse av tiltak det søkes om tilskudd til
- Budsjett (skal kunne sammenliknes på samme nivå med regnskap dersom regnskap kreves)
- Delfinansiering/tilskudd fra andre instanser
- Egenfinansiering
- Redegjørelse for de interne og eksterne kontrolltiltak som skal sikre korrekt rapportering og måloppnåelse for prosjektet
- Søkerens vurdering av risiko ved prosjektet

Søknaden undertegnes av styreleder eller den som har signeringsfullmakt.

Tillegg og presiseringer:

Søknaden må inneholde informasjon som belyser tildelingskriteriene i punkt 5.

Det stilles ikke krav om egenfinansiering eller delfinansiering fra andre, men dersom prosjektet har slik finansiering skal dette opplyses om i søknaden.

Søknaden skal inneholde en beskrivelse av hvordan tiltaket vil bidra til at tilskuddsordningens mål nås, og hvilke delmål tiltakene rettes mot (se regelverkets punkt 1). Dette gjøres ved å oppgi realistiske anslag for tiltakets resultat og effekt for målgruppen sett opp mot indikatorene som vil legges til grunn for vurderingen av måloppnåelse for ordningen (se regelverkets punkt 2).

Søknaden skal redegjøre for hvordan brukermedvirkning ivaretas i arbeidet og tiltaket.

Dersom det søkes om tilskudd for mer enn et år, skal det legges ved en beskrivelse av tiltaket for hele perioden det søkes om. Beskrivelsen må inneholde aktivitetsplan og budsjett per år. Budsjettet som skrives inn i søknadsskjemaet første søknadsår skal kun gjelde for dette tilskuddsåret.

Tilskuddsmottaker skal i sin rapportering per 31.12 året tilskuddet ble innvilget for, rapportere resultater

på anslagene som ble oppgitt i søknaden. Helsedirektoratet vil sammenligne rapportert resultat med informasjonen i søknaden i sin vurdering av tiltakets måloppnåelse.

5. Tildelingskriterier

- Skjønnsmessig vurdering med utgangspunkt i forventet måloppnåelse
- Ordningen er øremerket i statsbudsjettet
- Kvantifiserbare tildelingskriterier
- Andel av regnskapsførte utgifter

Det gis tilskudd til:

Midlene skal brukes til tiltak som bidrar til måloppnåelse for tilskuddsordningen som beskrevet i regelverkets punkt 1. Tiltak rettet mot system- og tjenestenivå vil bli prioritert.

Eksempler på tiltak som kan støttes:

- Tiltak som øker kunnskap og bevissthet om kjønns- og seksualitetsmangfold i befolkningen
- Tiltak som øker kompetanse og bevissthet om kjønns- og seksualitetsmangfold hos ansatte i offentlige tjenester
- Tiltak som identifiserer strukturer for diskriminering, marginalisering og minoritetsstress som følge av brudd på normer for kjønn og seksualitet
- Tiltak som bidrar til å identifisere eller redusere barrierer mot å oppsøke helsehjelp, med særlig vekt på tjenesteområdene psykisk helse, rus og vold
- Innsamling, sammenstilling og formidling av brukererfaringer
- Tiltak som bidrar til maktmobilisering (empowerment), identitetsbygging eller psykososiale fellesskap i lhbt+ befolkningen

Det vektlegges positivt dersom søker samarbeider med:

- andre bruker- og pårørendeorganisasjoner eller andre brukermiljøer
- det offentlige tjenesteapparatet som kommuner, statsforvalteren, fylkeskommuner og helseforetak
- utdanningsinstitusjoner og kompetansesentre/-miljøer

Tillegg og presiseringer:

Tiltak med nasjonal utbredelse, eller som kan ha overføringsverdi nasjonalt, vil bli prioritert.

Det gis ikke tilskudd til å finansiere lovpålagte oppgaver i kommunen. Tilskuddet skal ikke dekke utgifter til klinisk virksomhet, eller investeringer.

Tildeling over ordningen sees i sammenheng med tildelinger over Bufdirs tilskuddsordning for å styrke kjønns- og seksualitetsmangfold, og ev. søknader på andre relevante statlige tilskuddsordninger.

Med forbehold om årlige bevilgninger over statsbudsjettet kan det innvilges tilskudd til et tiltak i opptil tre år. Tilskudd vil bli utbetalt for ett år av gangen, også for tiltak som innvilges tilskudd over flere år. Det skal rapporteres årlig innen 1. april også for flerårige tiltak. Det er en forutsetning for videreføring av flerårige tiltak at måloppnåelsen er tilfredsstillende og at vilkårene for tilskuddet ellers er oppfylt.

Tilskuddsberegning:

Søknaden vil bli vurdert opp mot kriteriene i tabellen under. Vektingen av de enkelte kriteriene er veiledende.

Kategori (vektning)	Kriterier	Forklaring
Tiltak (60%)	Fremme åpenhet og gode livsbetingelser	I hvilken grad bidrar tiltaket til å sikre bedre livsbetingelser, redusere marginalisering, minoritetsstress og utjevne sosial ulikhet i helse i lhbt+ befolkningen?
	Kunnskapsutvikling og formidling	I hvilken grad bidrar tiltaket til å utvikle og formilde kunnskap om lhbt+ befolkningens psykiske helse og livskvalitet?
	Ivaretagelse av kjønns- og seksualitetsmangfold i offentlige tjenester	I hvilken grad bidrar tiltaket bidra til økt kunnskap og bevissthet om kjønns- og seksualitetsmangfold og bedre ivaretagelse av lhbt+ befolkningens behov i møte med offentlige tjenester?
	Representasjon og brukermedvirkning	I hvilken grad bidrar tiltaket til å sikre at lhbt+ befolkningen er representert i brukermedvirkningsprosesser i helse- og omsorgssektoren? I hvilken grad er brukermedvirkning ivare tatt i utformingen og gjennomføringen av tiltaket?
	Interseksjonell tilnærming	I hvilken grad ses normbrytende kjønn og seksualitet i sammenheng med det brede diskrimineringsgrunnlaget og andre forskjellsskapende dimensjoner?
	Problemforståelse	I hvilken grad er problemets art tydelig beskrevet og omfang dokumentert?
	Kunnskapsbasert metode og relevant kompetanse og erfaring	I hvilken grad benytter prosjektet relevant metodikk med dokumentert effekt? Og i hvilken grad har søker kompetanse og/eller erfaring med tilsvarende tiltak?
	Samhandling og samarbeid på tvers av samfunnssektor og nivå	I hvilken grad bidrar tiltaket til å etablere, eller styrke eksisterende, samarbeid og samhandling på tvers av organisasjoner, offentlige tjenester og forvaltningsnivå?
	Nasjonal utbredelse eller overføringsverdi	I hvilken grad har tiltaket nasjonal utbredelse eller potensiell overføringsverdi til andre tjenestenivåer og sektorer?
Søknad (30 %)	Samlet vurdering av søknaden	I hvilken grad gir søknaden en utfyllende og realistisk beskrivelse av tiltaket, hvordan det skal gjennomføres og følges opp?
	Årlig prioritering	I hvilken grad retter søknaden seg mot delmål og undermålgrupper som er gitt prioritet i kunngjøringen?
	Søkers kriterier for måloppnåelse	I hvilken grad har søker definert spesifikke, målbare, relevante, tidsavgrensede og evaluerbare mål?
	Fremdriftsplan inkludert aktivitets- og tidsplan	I hvilken grad henger aktiviteter, tidsplan og tiltakets mål sammen?
Budsjett (10 %)	Evaluering og brukerundersøkelser	Er det lagt planer for evaluering av tiltaket? Har søker beskrevet hvordan tilbakemeldinger eller erfaringer kan bidra til å videreutvikle tiltak og aktiviteter?
	Sammenheng mellom søknadsbeløp og aktivitetene	I hvilken grad er søknadsbeløpet rimelig sett opp mot forventet utbredelse og det planlagte aktivitetsnivået?
	Sammenheng mellom søknadens omfang og ordningens budsjetttramme	I hvilken grad er søknadsbeløpet rimelig ift. tilskuddsordningens totale budsjett?

6. Rapportering fra tilskuddsmottaker skal inneholde

Rapporteringsfrist er 01.04 året etter tilskuddsmidlene ble tildelt. Det skal rapporteres for kalenderåret,

dvs. per 31.12 året tilskuddet ble tildelt.

Måloppnåelse: Tilskuddsmottakers vurdering av gjennomførte tiltak og hvordan/i hvilken grad dette har bidratt til at målene for tilskuddsordningen (se regelverkets punkt 1 og 2) er oppnådd.

Rapporten skal spesifikt inneholde:

- En beskrivelse av aktiviteter og tiltak som er gjennomført
- Antall i lhbt+ befolkningen som er nådd gjennom konkrete tiltak
- Antall ansatte i offentlige tjenester som er nådd gjennom konkrete tiltak
- Geografisk utbredelse av aktiviteter og tiltak
- Hvordan medlemmer og/eller brukere medvirker i tiltakets utvikling og gjennomføring
- Beskrivelse av samarbeid med andre offentlige og sivile aktører
- Resultater fra brukerundersøkelser eller andre tilbakemeldingsverktøy
- Plan for justeringer av aktiviteter/tiltak med utgangspunkt i evaluering eller brukerundersøkelser
- Tilskuddsmottakers vurdering av egen måloppnåelse sett opp mot beskrivelsen i søknaden, målene for tilskuddsordningen og kriterier for måloppnåelse (se regelverkets punkt 2)
- Ved manglende måloppnåelse skal dette begrunnes og tiltak for bedre måloppnåelse i videre arbeid finansiert over tilskuddsordningen beskrives

Rapporteringen skal beskrive status og resultat for de anslag som ble oppgitt i søknaden (se regelverkets punkt 4). Dersom det er avvik mellom anslått resultat og effekt for tiltaket beskrevet i søknaden og statusen per 31.12 skal dette forklares i rapporteringen sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak som eventuelt er iverksatt for å redusere avviket.

Helsedirektoratet vil sammenligne rapportert resultat med informasjonen i tilskuddsmottakers søknad i sin vurdering av tiltakets måloppnåelse. Måloppnåelsen vil bli vurdert opp mot kriteriene (indikatorerne) beskrevet i regelverkets punkt 2.

Regnskap: Budsjett og regnskap fra tilskuddsmottaker skal kunne sammenlignes på samme nivå. Nærmere informasjon om regnskapsrapportering blir spesifisert i tilskuddsbrevet.

Revisorattestasjon: Der det innvilges tilskudd på 200 000 kroner eller høyere stilles det krav om revisorbekreftelse av regnskapet. Nærmere informasjon om revisorkontroll og attestasjon blir spesifisert i tilskuddsbrevet.

Avtalte kontrollhandlinger: Ikke relevant for denne ordningen.

7. Søknadsbehandling

Innstilling om avgjørelser/vedtak skal fremmes av: Helsedirektoratet

Innstilling skal godkjennes av: Helsedirektoratet

Avgjørelser/vedtak skal fattes av: Helsedirektoratet

Hvordan søker skal opplyses om utfallet av søknadsbehandlingen: Vedtaksbrev

Prosess for søknadsbehandling ut over dette:

8. Klage på vedtaket

Tildeling av/avslag på tilskudd under ordningen er et enkeltvedtak. I henhold til forvaltningsloven §28 er det klagerett.

9. Rutiner for utbetaling

Tilskuddsmottaker må varsle Helsedirektoratet dersom adresse, bankkontonummer eller organisasjonsnummer er endret.

Eventuelt for mye utbetalt tilskudd skal returneres til Helsedirektoratet eller vil kunne avkortes ved neste års tildeling.

10. Oppfølging og kontroll

Helsedirektoratet kan føre kontroll med:

- at bevilgningen brukes etter kravene i regelverk og tilskuddsbrev
- at opplysninger som legges til grunn for tildeling og som inngår i den etterfølgende rapporteringen er korrekte, jf. bevilgningsreglementet §10, annet ledd.

Helsedirektoratet kan gi myndighet til en annen virksomhet for å føre denne kontrollen.

Tilskuddsmottakere skal legge frem opplysninger ved forespørsel og bidra på andre måter til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet.

Helsedirektoratet kan iverksette nødvendige og hensiktsmessige kontroller.

Tillegg og presiseringer:

11. Bortfall av tilskudd og andre reaksjonsformer

Helsedirektoratet har nulltoleranse for mislighold av tilskudd.

Helsedirektoratet er pliktig til å gjøre tiltak når det framkommer informasjon om mulig mislighold av tilskuddsmidlene. Direktoratet kan stanse utbetaling av tilskudd ved mistanke om at mottaker gir uriktige opplysninger eller at mottaker ikke bruker tilskuddet i samsvar med fastsatte betingelser. Videre kan Helsedirektoratet kreve tilskuddet tilbakebetalt dersom det er dokumentert mislighold, herunder at mottaker ikke oppfylder kravene som stilles i regelverket eller at det er gitt uriktige opplysninger.

Helsedirektoratet har også anledning til å nekte tilskuddsmottaker å motta tilskudd i ett eller flere påfølgende år dersom tilskuddet ikke brukes i samsvar med fastsatte betingelser. Mislighold av tilskuddsmidler kan få rettslig konsekvenser.

Tillegg og presiseringer:

12. Utlysning

Tilskuddet utlyses på www.helsedirektoratet.no